

րում է տեղացի Բագուինը, որը ստացել է իւր անունը ծննդավայրից:

Արաբացի պատմաբան Իբն Աբաս Հետեւելով Բագուինին այսպէս է նկարագրում Բագուն:

Բագու քաղաքի նկարագրութիւնը: Իմացիր որ այդ քաղաքը գտնվում է Խազարեան ծովի ափում ¹⁾ Շիրուանի նահանգում (շրջանում)։ Ծովի ջուրը շփվում է քաղաքի պատերին, շինութիւնները քարից են շինած, կան շատ մեջիգներ (աղօթատեղի) այս տեղ լաւ է օդը, ջուրը թարմ վճիտ պարզ, ջուրը ստացվում է քարեայ ջրհորներից և հոսող աղբիւրներից ²⁾:

Այս տեղ ցորեան քիչ է բուսնում, այնպէս որ Շիրուանից և Մուղանից են ստանում հացը. այս տեղ շատ միրգ կայ, (դրսից բերած) իսկ այգիները քաղաքից հեռու են (շրջակայ գիւղերում):

Այս տեղ կայ երկու քարից շինած ամրոցներ. Ծովի ջուրը մօտեցել է դոցա, և արդէն մէկը քանդուել է տաճիկները քաղաքին տիրապետելու ժամանակ: Քաղաքի շրջակայքում կան շատ գիւղօրայք և ամեն մէկը ունի ամրոց: Այդ քաղաքում կուպրի (СМОЛА) հանք կայ, իսկ Մ վերստ (МИЛЬ) տարածութեան վրայ մի տեղ կայ, որ տեղ կրակը այրվում է առանց մի որ և է նիւթի. կրակը այնպէս է բարձրանում որ լոյսը տեսանելի է լինում մի կամ աւելի օրուայ տարածութեան վրայ ³⁾ մի քանի ժամանակ այրւում է և յետոյ մարում: Այս տեղ ծովի մէջ որսում են ջրը-

¹⁾ Խազիրք Կասպից ծովի հիւսիսային ծայրումն բնակուած լինելով, որք են Մագրութք, Չաչան և Չւրքէզ դադախը, նոցա անունով ծովը կոչվում է և Խազրաց ծով, և Բագուն զովացնող քամին յայտնի է «Խազրաց քամի» անունով:

²⁾ Բագույում հոսող աղբիւրներ չկան այժմ. քաղաքացիք խմում էին մինչև 1893 թիւը ջրհորներից իսկ 1893 թիւից խմում են ջրաբաշխական ընկերութեան պատրաստած ծովի գոլորշիացած ջրից. բայց ո՛չ մէկը և ո՛չ միւսը առողջարար չեն ուստի և քաղաքային վարչութիւնը մտադիր է Կուր կամ Երասխ գետերից ջուր բերել տալ բագուեցւոց համար և շատ հարկաւոր է:

³⁾ Չափազանցութիւն է ասածն, թէ՛ կրակը մի օրուայ տարածութեան վրայ երևում է. գուցէ 10 կամ 20 վերստ հեռու երևայ: